

FÁVLLIS. INNBLIKK I ET FORSKNINGSPROSJEKT OM LOKAL FJORDKUNNSKAP

FORORD

Det er gledelig at denne nettpublikasjonen som utgjør første elektroniske utgivelse i skriftserien til Senter for samiske studier, presenterer tre artikler av henholdsvis Svanhild Andersen: *Fiskerkunnskap og forskerkunnskap – motsetninger og muligheter*, Camilla Brattland: *Monstertorsk, vitenskap og politikk i Storfjord. Produksjon av fiskerkunnskap i forvaltningen* og Angelika Lätsch: *Coastal Sami revitalization and rights claims in Finnmark (North Norway) – two aspects of one issue? Preliminary observations from the field*. Disse er skrevet i forbindelse med to forskningsprosjekt i det samiske fiskeriforskningsnettverket *Fávllis*. Nettverket ble etablert i 2003 som et samarbeid mellom Senter for samiske studier ved Universitetet i Tromsø og andre kunnskapsinstitusjoner som arbeider med problemstillinger knyttet til fiskerier og fiskeriforvaltning i sjøsamiske områder. Både *Fávllis I* og *II* har vært finansiert av Norges forskningsråd, og et viktig fokus i prosjektene har vært samarbeid med lokale samiske kompetansesentra i sjøsamiske områder. Utgangspunktet for forskningen har vært en erkjennelse av et omfattende behov for kunnskap om blant annet tradisjonell sjøbruk, fjordøkologi, småskalafiske og rettsforhold knyttet til sjøbruk og fiske i disse områdene. Behovet for et styrket kunnskapsgrunnlag om fiskeriforhold i sjøsamiske områder forsterkes av den internasjonale utviklingen innen miljø- og urfolksrett og nye forvaltningsprinsipper i norsk miljø-, areal- og fiskerilovgivning. De involverte *Fávllis*-forskerne har dokumentert tradisjonell og lokal økologisk kunnskap, sosio-økologisk historie og språklig praksis knyttet til ressursbruk for å kunne vurdere hvordan sjøsamiske samfunn, sjø- og kulturlandskap har endret seg, og hvordan dette forstås i en sjøsamisk kultursammenheng. Arbeidet med å utvikle en kunnskapsmodell for dokumentasjon og formidling av lokal økologisk kunnskap har startet opp, og inkluderer bruk av flere medieformer, herunder etnografisk forskningsfilm og kartbasert formidling.

Forord

Oppmerksomheten rundt tradisjonell kunnskap er økende, og både i fiskeriforvaltnings- og forskningssammenheng erkjennes betydningen og nytteverdien av lokal kunnskap. *Fávllis*-forskerne har i samarbeid med samiske kunnskapssentre bidratt med å utarbeide praktiske metoder for innsamling av kunnskap, samt bidratt til å utvikle et rammeverk for forståelse av lokal økologisk kunnskap. *Fávllis*-materialet utgjør et velegnet grunnlag for videre arbeid med tradisjonell kunnskap, videre oppbygging av en modell for deltakende dokumentasjon (geo-tagging) og forskning på lokal økologisk kunnskap.

Takk til Svanhild Andersen som er redaktør for denne nettpublikasjonen. Hun har i arbeidet med begge *Fávllis* prosjektene lagt ned en utrettelig innsats, og har i andre del av *Fávllis* II dessuten fungert som prosjektleder. Også takk til Arnstein Johnskareng ved Senter for samiske studier og Emma Magret Skåden ved Universitetsbiblioteket for å ha lagt til rette for elektronisk publisering.

Else Grete Broderstad
Prosjektleder, *Fávllis* II
Senter for samiske studier
Universitetet i Tromsø

Einar Eythorsson
Prosjektleder, *Fávllis* I
Norsk institutt for kulturminneforskning